

# تورک یوردی

ناشری: تورک یوردی

مدبری: آق جورہ اوغلی یوسف

۷۴  
۵

یل ۶ جلد ۱۲ صای ۱۳۶

۹ حزیران ۱۳۳۳

۱۳۳۳ صای ۸

## آلتایله دوغری

باشی جلد ۱ — صای ۵۱۲ در

بر بویوک برکریه :

جنس و کوزل بر آت قوشولی آرا با فی قیمتدار خاطر لریمی صاقلایان بر کویه کوتوردی .  
 کونش باتمش ، اورتلق قارارمغه باشلامش ایدی . وقتيله ایچینده باریندیم ، کروب  
 چیقیدیم ، مسافر اولدیم مدرسه لری ، نولری آیلرک ، ییللرک کجه سیله جانلیغی ، قوتی غائب ایش  
 خاطر لریم نسبتنده فرق ایده بیلیوردیم . حقنده قلباً صمیمی بر احترام سیلیدیکم بر ذاتک موند  
 مسافر اولدم . وقتيله ایچینده بولندیم صاف و نزیه محیطک علم وامل ملیدن باشقه دوشونجهری  
 بولنیمان بوتون اعضالری طوپلانمش ، ینه اواسکیسی کبی سربست موضوعلر اوزرنده بر شوق و سرور  
 اداره کلام ایدیورلردی . سکیز اون سنه سوکرا تکرار کندیمی بوراده ، الفت ایتدیکم بو محیط  
 ایچینده کوره بیلیدیکمدن بنده نمون ایدم ، ابتدا بزم سرگذشم موضوع بحث اولدی . سوکرا اونلر  
 ککی سویلندی . بو عادتاً بزامتحان مجلسی ایدی . کچن برقچ سنه طرفنده کی مساعی و موفقیت جدوللری  
 اوقونوب اوکا کوره بر حکم ضمنی اعطا ایدیلر جکدی . آنلرک بزم حقمده نه کبی بر حکم اعطا  
 ایتدکری بیله میورم . طوغریسی بن آنلری تقدیر ایش ، حقلرنده ایی بر حکم ویرمش ایدم .  
 دها چوجق دنیلر جک بر سنده کندیلرینه وداع ایتدیکم بعضلری آرتق جولوق چوجق صاحبی  
 اولمشلر ، عالم تجارتده ، هم ایشلر کورمکه باشلامشلر ، بعضلری کندی محیطلرنده ممتاز بر موقع علمی  
 احرازینه موفق اولمشلر .. هپسینک کمال فعالیتله چالیشدقلری آکلاشیلور . کندی حیات  
 خصوصیه لری ، استقبالیلری تأمین ایتدکری کبی ، حرکات ملیه جه خصه لرینه اصابت ایدن وظائفی ده  
 حسن ایفا ایلدکه بولندقلری کوریلور . کندیلرینک مکتب و مدرسه لرینه ماده یا خود معناً معاوننده  
 بولندقلری سویلورلر . دورت بش سنه اولیسی بوتون سانجاق اهالی اسلامیه سی نامه و ترقی  
 اسلام ، ناميله بر جمعیت تأسیس ایشلر . بو جمعیت خیلی یارارقلر کویترمش . تشویق و یاردمله  
 بعض کوجوک کویلرده ارککلره ، قیلرله مخصوص اصول جدیده مکتبلری آچلمش . هله بنالری  
 بولندیمز نولک پنجره لرندن کورونمکده اولان اصول جدیده مکتب و مدرسه لرینک یاننده طلبه دن آرزو  
 ایدلرله ، مرانغوزلق ، طوغرامه جیلق مکتبی ده آچیلمش . بو مکتبک طلبه ایچون مادی و معنوی  
 بک جوف فائده لری بالتجربه آکلاشیلمش ، طلبه نک تربیه و اخلاقه ، وجود و محنته طبیی بر قونترول ،  
 عملی بر انکهبان اولمش . هله طلبه نک آتی و استقبال حقنده کیزلیدن کیزلییه صحیح و متین بر فکر  
 ایدیمه سنه ، نفسنه قارشلی اولان اعتمادینک تیز ایتیمه یاردم ایلدیکی آکلاشیلمش ...  
 کوی بویوک هپسی اسلام اولمق اوزره یدی سکیز قدر محله سی وار ، اوقدرده جامع شریفلری .  
 بالطبع هر محله نک آیری آیری ده ابتدائی مکتبلری وار . اهالیسی چالیشقان : تجارت و زراعتدن  
 باشقه اورمانچیلوق ده ایدیلورلر ...  
 روایتلره کوره بو کوی مرکز لری شهر بولغار اولان تورک - اسلام حکومتی زماننده تأسس



ایتمش ، « طارخان » عنوانی طاشیان بعض بکلرک وطنی اولمش ایتمش ..

تجاردن برینک نه ونده صفره باشنده ایکن تلفون باشنه چاغیریلدیغی خبر ویردیله . طانیقلمدن بری مهم بر مسئله حقننده کوریشمک اوزره سیمبر شهرنده بی بکلدیگنی سوبلیور و مطلقا کککلکی ده آروجه علاوه ایدیوردی . الی چاقرملق ( و درست ) بریوله کیجه لین چیتق مناسب کوریه مدیکندن صباحه تعلیق اولندی .

صبحا قالدیغم زمان مسافر بولندیغم یوردک سالوننده کویک اماملری اجتماع ایتمش اولدیغی خبر ویردیله . بنده اورایه کیتدم . بر ایکی کون اولیسی بولندیغم شهرک آخوند و مدرسی شوال آیینک رؤیتی ایله وقوع بولان شهادتی قبول ایده رک بو کون افطار ، ویا بایرام نمازی قیلننده اولدیغی اطراف وجواره تلفون ایتمش . تلفون خطی بولمیان یرلرده علی المعجله سواری ایله مکتوب کوندرمش . ایشته شو مکتوبلردن بری آلوب مضمونتی قبول ایدن جوار کوی اماملردن معروف بر ذات ده مسافری بولندیغم خانه صاحبی آخوند حضرترینه وقعی حکایه ضمننده ایکنجی بر مکتوب کوندرمش . ایشته علی الصباح ، دها کونش طوغمدهن اماملر مجلسنده موضوع بحث اولان شی شو مکتوب ایدی . بو مکتوبک مضمونتی قبول ایدوب ایتمک خصوصنده متردد بولنیورلردی . وقت دها ایرکن اولدیغندن تیلونلر قبالی ، شهادتی قبول ایدن آخونده بالذات مراجعت ایتمک ده قابل دکل ، شو حالده نه یایمالی ؟ .. بو مکتوبک مضمونتی قبول ایدوب افطار ایتمک خصوصنده کی مسئولیتی بر روایت فقهیه و شرعییه ربط ایتمک لازم اولدیغی حقننده فکرلر متحد ایدی . ابن طابین ، هدایه ، هندیه ، قهستانی ... کتابلرینک صحیفه لری علی المعجله جویریلک باشلادی . نهایت بریسی هدایه ده « الکتاب کالخطاب » قاعده فقهیه سی بولدی . مسئله بو قاعدهیه ربط ایدیلرک حل اولندی . افطار ایله بایرام نمازی قیلنمه قرار ویریلدی اعلان ایدیلدی .

بایرام نمازی قیلندی . آرتق کیده جک ایدم . وداع جایی ائناسنده بو کویک ، یالکز بو کویک دکل ده بوتون بو حوالینک رکن فعالی ، عادتاً روحی دیمک اولان بر ذات بری ارکک دیکری قیز اولان چوجقلرینک تعلیم و تربیه سی حقننده فکری می استمزاج ایدیوردی . شیمدی به قدر جلب ایندیکی خصوصی معلم و معلمه لرله تربیه ایندرمش ، شبهه سز نهو ایچینده کی خصوصی تربیه ارکک چوجق ایچون ده ، قیز ایچون ده کفایت ایده جک دکل : شو حالده آنلر دها جدی ، دها متین و قائملی تربیه و یرمک لازم . فقط کندی مکتب و مدرسه لری بکنم دکن باشقه روس مکتبلرینک ده بر جوجق تربیه وی قصورلری تعداد ایدیور و بونلر امنیت ایده میه جگنی سوبلیوردی . ایشته بو صورته دو - شونن پدر ، سوکیلی چوجقلری تربیه و تعلیم ایتمک ایچون روسیه ده ایستدیکی کبی مکمل بر مکتب بولمادیغنه ذاهب اولورده اروپا ایله دها زیاده تماسده بولان مرکز خلافتده اسلامی و تربیه وی این مکتبلر بولنه جنی حقننده امید ی برکال بولندیغی درمیان ایدیوردی . بن ایسه بویله بر ملاحظه به قارشی متردد اولدم . چونکه تربیه وی بر نقطه نظر دن روس مکتبلری تنقید ایدن بر پدرک تورکبه مکتبلری هیچ ده بکنه میه جگنی پک اعلا بیلوردم . فقط بوجهتی اعتراف ایتمک ده ایشمه کلدیکندن سکوتی اختیار ایتدم . کندی کندیعه دوشنیوردم ؛ بو ذات چوجقلری معلم و معلمه ایده جک دکل ، یالکز ای ملی تربیه و یرمک انلری



آدم ایتمک ایستیور. شوخاله کوره بو چو جقلر دارالمعلمین و دارالمعلمانه ویریه من؛ رشدی، اعدادی مکتبلی قالیور .. بونلرک بر اشی، بلکه، اوت، دهاده منتظمجه سی روسیه دهده وار، بونلر بکشیله میور. عجبا خصوصی مکتبلمی، دیدم، فقط بونلرک ده پک این اولمقلرینی بیلیوردم. بو صردهده مخاطبیم سوزده باشلادی :

— اوراده مکتب سلطانی وارمش ؟ او نصل ..؟

تکرار دوشونمکه باشلادم : فهررلر، جزویتلر مکتبی قدر اجنبی اولان او مکتب سلطانی، تربیه، تربیه ملیه مراقیلیسی بر پدیده نصل توصیه ایده بیلیرم ؟ یوق ... دیدم، بوکاده سکوت ایتمک لازم .. [۱]

بیتمدی

### صلیم ثابت

#### تورکده شونی

تورک ارغاشنده و داع مسامره سی . — استانبول دارالفنون طب فاکولته سندن طبیب جیقارق حرب وظیفه لری ایله استانبولدن آیریلایق اولان اوجاقلیلر ۱۰ مایسه مصادف پرشنبه کونی آرقداشلیرینه و جمعه کونی خانلره بر «وداع مسامره سی» ترتیب ایستیلر. ارککار مسامره سی پروگرامنده، صرده سیله، رشید غالب بکک مل غایه و تورک اوجانی حقنده بر لطق، کوچوچک بر پرده تمثیل، احمد یکتا و علی رضا بکار طرفندن فلوت و پیانو واردی. بونلری متعاقب مل شاعریمز محمد امین بک طرفندن قیسه، فقط پک چوق صمیمی و مؤثر اولان بر لطق سوبله ندی.

بونلقدن سوکره محمد امین بک، طبیعی آرقداشلرک مسلک رینه ده تماس ایده ن «خسته باقیجی خانلر» شعرینی، کندیلرینه خاص پک مهیج و کورسسلر یله اوقویارق، هر کسی درین بر تأثره سوق ایستیلر. امین بکدن سوکره صنعتکار توفیق بک طرفندن، ینه طبی مسئله لره دائر، کوزهل ملی بر حکایه آکلادیلی. حمدالله صبحی بک طرفندن آشاغیده کی لطق ایراد ایستیلرک مسامره یه ختام ویریلدی.

#### «آرقداشلر»

قاچ سنه درکه دوت یول آغزنده دوران بر آدام کی هر استقامتمده اوزاقلان عزیزقارده شلرک آباق سسلرینی دیکله یه رک بوراده بکلیمورز. بو دائمی وداعلر، قلبمزی، اوجاغکزی نهایت چوق محزون بر آریلق حسیله دولدوردی. اولردن سوکره، هپسندن سوکره، ایشته سزده کیدیورسکیز. فقط بر چوق دیکرلرینه نظراً، سز، بزه، اک فضله تسلی بر اقه رق آیریلانلر سکیز. چونکه سز، اضطرابه قارش بر حضور، یارمه لره قارش بر شفا، اولومه قارش بر نجات، بر آمان اوله رق کیدیورسکیز. بر طرفده حرب قیران، ده ویرن، خردخاش ایدن قورقونج قوتی، بر طرفده سزک آجیان، صیانت ایدن قورتاران اصیل قوتکیز، حربک قارائلق یوزی قارشیشنده، سزک یاردیم کتیرن سوبلی، مشفق یوزکیز نه کوزهل برضد، نه سهاوی بر تجلادر. خلقتک اک لطیف اک دوشوندریجی مصنوعی اولان انسان وجودیتنی، حرب، اوصنم قیران قوت، داغیدوب پارچه لادقجه، سز، قیریقلری طوبلیور، سز صنملری تکرار یاییورسکیز. سز، حرب یرلرنده متحسر قارده ش کواکلرینک،

[۱] بو سیاحتنامه نکه ۱۳۲۷ تاریخنده یازیلدنی و او زماندنبری استانبول مکتبلیرینک خیلی تبدله اوغرادی

خطر دن جیقار یلاملیدر. - ت. ی